

La bola negra

Direcció: Javier Calvo, Javier Ambrossi **Guió:** Javier Calvo, Javier Ambrossi, Alberto Conejero **Països:** Espanya i França **Durada:** 159 min **Any:** 2026 **Gènere:** Drama romàntic **Interpretació:** Guitarricadelafuente, Miguel Bernardeau, Carlos González, Milo Quifes... **Música:** Raül Refree **Fotografia:** Gris Jordana **Distribuïdora:** Elastica Films **Estrena a Espanya:** 25/09/2026

No recomanada per a menors de 16 anys

Versió original en espanyol

SINOPSI

Les vides interconnectades de tres homes en tres èpoques diferents. Tres existències íntimament lligades per la sexualitat i el desig, el dolor i l'herència; i una de les darreres obres, inacabada, de Federico García Lorca. (FilmAffinity)

CRÍTICA

Els Javis invoquen Lorca i la memòria històrica 'queer' en l'emotiva 'La bola negra'

La tercera pel·lícula espanyola a concurs a Canes captiva amb la seva recerca de la identitat homosexual, i deixa una seqüència de Penélope Cruz per al record

La bola negra, la tercera pel·lícula espanyola a la secció oficial de Canes, és una emotiva i ambiciosa recerca de la identitat *queer* espanyola a través de Lorca i de la memòria històrica. Dirigida per Javier Ambrossi i Javier Calvo, **Los Javis**, a **La bola negra** se li poden atribuir certs excessos, com alguna seqüència grandiloqüent de més, però la pel·lícula convenç per com resol la seva complexa estructura en tres temps, per com replanteja la Guerra Civil des de la mirada d'una nova generació i des de la identitat sexual i per alguns moments brillants, per al record, com aquest amb Penélope Cruz animant les tropes com a cupletista del vell Madrid. L'actriu està meravellosa i la seqüència emociona amb el seu al·legat de la fantasia transformista enmig d'un país fraticida.

La pel·lícula està basada en les quatre pàgines que hi ha de **La bola negra**, l'única obra de Lorca amb un protagonista homosexual declarat, i també en l'obra teatral **La piedra oscura**, d'Alberto Conejero, inspirada en Rafael Rodríguez Rapún, futbolista de l'Atlètic de Madrid, estudiant d'Enginyeria de Mines, secretari de la Barraca i un dels amors de Federico García Lorca. El guió de **La bola negra** està dividit en tres temps que es creuen entre si —1932, 1937 i 2017—, i s'hi invoca la veu de Lorca i els seus *Sonetos del amor oscuro*, escrits pel poeta granadí durant els seus últims anys de vida, i recopilats i publicats pòstumament.

Ha passat gairebé una dècada des de **La llamada**, primer llargmetratge dels Javis, i tres anys des que van assolir la maduresa creativa amb la sèrie **La Mesías**. **La bola negra** és la seva segona pel·lícula i ha arribat a Canes per la porta gran. Es tracta d'una aposta molt ambiciosa que s'atreveix amb la Guerra Civil i amb Lorca des d'una mirada generacional que troba en el poeta, afusellat per esquerrà i per homosexual un mes després del cop d'Estat de Franco, nous camins per explicar la ruptura d'una guerra que va portar 40 anys de dictadura nacionalcatòlica.

Pel·lícula coral, en el repartiment figuren Lola Dueñas i Carlos González (mare i fill en la trama contemporània, que transcorre sobretot a Madrid); Miguel Bernardeau i el músic Guitarricadelafuente —que són, respectivament, Rafael Rodríguez Rapún i el soldat nacional que el vigila a la presó de Santander el 1937— i Milo Quifes, que dona vida al protagonista de **La bola negra**, ambientada el 1932 a Granada. Glenn Close interpreta amb credibilitat una especialista en Lorca en el present i Penélope Cruz és aquesta inoblidable vedet que anima les tropes a Santander.

Tot el repartiment funciona, però sobretot Dueñas i Carlos González, en la relació mare-fill dels quals aconsegueixen moments amb l'inconfusible segell dels Javis. També destaca Bernardeau com a salvaguarda de la memòria de Lorca. És una pena que en les dues hores i 35 minuts de metratge hi hagi excessos onírics innecessaris i redundants, com el pompós final a la neu de la història granadina, que ja s'havia tancat minuts abans, o la fugida enfilant-se per un Sant Sebastià de Guitarricadelafuente a l'arrencada, amb una èpica massa subratllada, i més en un poble pobre d'aquella Espanya.

Però són detalls secundaris davant del conjunt. Hi havia molta expectació amb **La bola negra** i la pel·lícula confirma el talent dels seus creadors, capaços de portar al seu terreny la Guerra Civil i la memòria històrica.

[...]

Elsa Fernández-Santos - elpais.com